



Horogötlek a bibliatanításban

Reménység Magjai Alapítvány ■ 2011



▪ Reménység Magjai Alapítvány ▪

© **Reménység Magjai Alapítvány**
Budapest ▪ 2011

Horogötletek a bibliatanításban

ReMa TANÁRI SEGÉDANYAGOK – **MaGTár** ④

Elérhetőségeink:

▪
E-mail: rema@remaalapitvany.hu

▪
Web: www.remaalapitvany.hu

▪
Telefon: (20) 770 5347

ISBN: 978-963-87413-5-6

Írta ▪ Baker Ágnes, Csóka Piroska,
Kerekes Szabolcs, Sisa Attila,
Sisáné Kispál Andrea
Szerkesztette ▪ Kerekes Szabolcs, Sisáné Kispál
Andrea, Uzsalyné Pécsi Rita
Lektorálta ▪ Schauer mann Andrea
Tördelés ▪ Arteries Studio

Támogató ▪ Nemzeti Civil Alapprogram





Bevezetés

A könyvben található horogötleteket egy-egy igehely alapján dolgoztuk ki annak érdekében, hogy a gyerekek *érzelmileg is átélhessék* a bibliai igazságokat, történeteket. A horgok a *gyerekek bevonódását segítik elő*, s ezáltal növelik az igékre épülő gyerek- és tinitanítás eredményességét.

Jelen kiadványunkban nem tárgyaljuk a tanítás teljes kidolgozását, az interaktív beszélgetést, a gyerekek számára javasolt alkalmazást, a drámapedagógiai elemeket, a kezdő és befejező játékokat. A ReMa Alapítvány kurzusain természetesen tanítunk mindezekről.

A könyvben található horogpéldákat különböző ReMa-tanárok gyűjtötték össze, ezért érezhető a stílus különbözősége egyes horgok megszövegezésében.

A horogról

Szükséges eszközök: 1 doboz, 1 tükör, csomagolópapír, masni.

A felsorolt kellékekből egy csomagot készítünk, a dobozba beletesszük a tükröt, és becsomagoljuk, masnival gyönyörűen díszítjük. Elmondjuk a csoportnak, hogy hoztunk valamit, valami rendkívül értékeset, egy csodálatos kincset, amelyből nincs még egy a világon. Adjunk lehetőséget, hogy a gyerekek találgassanak, hogy mi lehet a dobozban! A felsorolt ötletek alapján beszélgethetünk az érték fogalmáról, ki mit tart értékesnek, kinek mi jelent kincset. Ezután kicsomagoljuk a dobozt, de még zárva tartjuk. Így is lehet még találgatni, hogy mi lehet a dobozban. A végén egyesével mindenki megnézheti, hogy mit rejt a doboz, de nem árulhatja el a többieknek, hogy mit látott. (Mindenkinek saját magát látja a tükörben.)

Ha mindenki megnézte, beszélgetünk: Mit éreztél, amikor a dobozba néztél? Erre számítottál? Egy rendkívül értékes, különleges teremtményt láttál? El tudod hinni, hogy az vagy Isten számára? (Ezután ígerészek alapján megbeszéljük, hogy mindenki egyedi, csodálatos és rendkívül értékes teremtménye az Úrnak, akiből nincs még egy a világon.)

A **Horog** érzelmeket ébresztő tevékenység, a megtapasztaláson alapuló tanítás első lépése. Olyan élményt nyújt a gyermekeknek, amely során átélhetik a bibliai szövegben rejlő érzéseket – vagy legalábbis azokhoz hasonlókat.

Ebből következik tehát, hogy a horog sokkal több, mint hangulatteremtés vagy feszültségoldó játék! Olyan játékos tevékenység, amely szoros kapcsolatban áll az óra céljával, segíti annak megvalósulását a gyermekek érzelmi bevonódása által.

Az intellektuális ismeret csak akkor válik használhatóvá, ha egyszerre az érzelmi tudás is. Nem elég az elhangzó téma értelmi felfogása, át kell élni az ahhoz kapcsolódó érzelmeket is. Az érzelmi érintettséghez kapcsolódó tudás mélyebben és hosszabb távon vésődik be – ugyanígy a megértett ismeret meddő marad, ha nem kapcsolódik a gyermek mindennapi életéhez, tapasztalataihoz.



A horog létrehozásának technikai lépései

1. Az igerész központi üzenetén alapuló horogcél rövid, tömör megfogalmazása

A cél legyen konkrét és nem negatív!

Például: A kenyérszaporítás története. A gyerekek éljék át a tanítványok és a tömeg tehetetlenségét, és a kenyérszaporítás utáni örömét!

2. A célhoz kapcsolódó pozitív és negatív érzések számbavétele

Ha a bibliai szakaszban vannak szereplők, akkor gyűjtsük össze a bennük ébredő érzelmeket! Fontos, hogy ne csak a főszereplők, hanem a mellékszereplők, a tömeg érzéseit is vegyük figyelembe, de utána döntsük el, melyikkel kívánunk foglalkozni! *Például:* A kenyérszaporítás története. Fogalmazzuk meg az érzéseket a csoda előtt és után!

	A csoda előtt		A csoda után
	Negatív érzések	Pozitív érzések	Érzések
A fiú	félelem	megtiszteltetés	csodálat, öröm
A tanítványok	aggodalom, tehetetlenség		csodálat, öröm
A tömeg	tehetetlenség		csodálat, öröm
Jézus		várakozás	derű

3. A kiválasztott érzéshez kapcsolódó tevékenység, játék, feladat megtervezése

Próbáljuk az összes gyereket bevonni!

Használjuk ki a terem adottságait (székek, asztalok, ajtók-ablakok, folyosó)! Például egy íróasztal és pár szék összetolva már kitűnő hajó vagy vár, amire fel lehet mászni. Az íróasztalra tett szék lehet a fügefafa, amire Zákeus felmászik, összevissze rakott, felfordított székek lehetnek egy rengeteg erdő, amin át kell hatolni stb.

Például. Kenyérszaporítás

Szerezzük be bűvészboltból a botból vagy pohárból kihúzható kendőtömeg-trükköt! A kendők csak lazán legyenek megkötve, hogy el lehessen őket oldani. Van néhány szép kendőnk, amit sok-sok játékra fel lehet használni. Egyesével húzhattok, de sajnos csak addig, amíg el nem fogy ez a pár kendő. Kérlek, álljatok sorba!

A sor vége felé állítsunk inkább lányokat, és ők már ne is reméeljék, hogy jut nekik is a „néhány szép kendő”-ből! Aztán, amikor már mindenki kapott egyet,



még mindig ki lehet húzni a sok-sok maradékot. Tehát érzékeltetjük, hogy hihetetlenül sok „lett” a néhányból.

Egyes esetekben a horog szerepét betöltheti a bibliai történet eljátszása is. A drámagyakorlat során a bibliai történetbe való belehelyezkedés révén valósul meg az érzelmi bevonódás.

Például: Legyen titokban előkészítve sok frissen sült süti, szörp és poharak! Jelöljük ki a szereplőket: Jézus, kisfiú étellel, két-három tanítvány, a többi a tömeg. „Jézussal” és a „kisfiúval” beszéljük meg a teendőiket, a többiek ne tudják, mi lesz”

Meséljük el, hogy egész nap nem evett senki, nagyon-nagyon sokan vagyunk, és korog a gyomrunk az éhségtől... Ezt el is lehet játszani.

Legyen egy apró süti és fél pohárka szörp a sarokban. A „kisfiú” kapta az óra előtt, de még nem ette meg. Hozza előre, szagolhassák meg, legyen friss! „Jézus” mondja a két-három tanítványnak, hogy ültessétek le csoportokba a népet, majd azt mondja, hogy adjatok most nekik ti enni... És várjunk... És mondjuk újra, hogy adjatok enni a tömegnek, itt a süti és a víz. A tanítványok valószínűleg elkezdnek zúgolódni: De hiszen ez lehetetlen, nincs nálunk elég étel! Stb.

A bibliai történet eljátszása során egy-egy jelenetnél meg is állíthatjuk a történetet, és megkérdezhetjük a gyerekeket:

Például: Te vagy Péter/a fiú/egy édesapa éhes gyerekekkel a tömegben: most mit érzel? Van valami elképzelésed arról, mi fog történni? Gondolsz arra, mi lesz, ha csak ennyi az ennivaló?

Te vagy Jézus, mit gondolsz a tömegről? Mit akarsz megtanítani a tanítványoknak?

Csak ezután nyissa ki az ajtót „Jézus”, és hozzanak be nének mosolyogva sok frissen sült sütit és szörpöt. A túl hamar bekövetkező, megszokott „csattanó” helyett éljék át egy darabig, hogy most éhen maradtunk!

4. A tevékenység után fontos beszélgetni az átélt érzésekről!

Fogalmazd meg előre, mely szereplők érzéseire kérdezel rá, és milyen módon! Nem baj, ha a várttól eltérő érzéseket is átélnek, elmesélnek a gyerekek. Az érzések felismerésének és kimondásának fontos szerepe van az érzelmi fejlődésben.

Például: A kendős tevékenységnél: az elöl állók örültek-e annak, hogy nekik még biztosan jutni fog, a hátul állók mit éreztek, mikor hátra kerültek a sorban?

5. A következtetések, közös tapasztalatok összekapcsolása a tanítandó történettel

Az érzelmek átvezetése a bibliai üzenethez.

Kendők: Van egy történet a Bibliában, ahol valami hasonló történt, csak sokkal súlyosabb volt a helyzet. Ti is boldogok voltatok, hogy jutott mindenkinek egy szép kendő, s ráadásul még sokkal több is volt! Ha nincs mit ennünk, még



jobban örülünk, ha mégis csak ételhez juthatunk! Így lehettek azok az emberek is, akik egyszer Jézust hallgatták a mezőn.

Kenyérszaporítás: A Bibliában szerepel ez a történet, amit eljátszottunk Próbáljátok elképzelni, hogy ott tényleg nagyon éhesek voltak az emberek, és tényleg lehettek ott szülők kisgyerekekkel, akik már sírtak az éhségtől...

Általános javaslatok a horoghoz

1. Vond be a teljes személyiséget! (érzékszervek, mozgás, érzelmek)
2. Vond be a teljes csoportot!
3. Vond be lehetőleg a teljes környezetet!
4. Vigyázz az érzelmeikre! (Sértő, bántó, túlságosan frusztráló játékok mellőzése.)
Ne kérj olyat, amit te nem tennél meg!
5. Ne válassz olyan negatív érzést a tapasztalat tárgyává, amit utána esetleg nem tudsz kezelni!
6. Ha negatív érzés átélését tűzted ki célul, ne oldd föl közvetlenül a tevékenység után, mert erejét veszti!
7. Beszéld meg egy tapasztalt tanártársaddal a horogötletedet!

A horogkészítés lépései

1. Igehely
2. A gyerekóra célja
3. Az igei rész központi üzenete
4. Ebből következő horogcél
5. Az ígéhez, üzenetéhez kapcsolódó érzelmek
6. A horogtevékenység
7. Kérdések az átélt érzések megbeszéléséhez
8. Átvezetés a tanításhoz



Életkor



Cél



Központi üzenet



Szükséges eszközök



Tevékenység



Átvezető beszélgetés



1.

Bibliai történet: A napkeleti bölcsek imádják Jézust | 1

Igehely: Máté 2:1–12



Óvodás, kisiskolás



Legyenek a gyerekek figyelmesek, érzékenyek, ha Isten szól! Hallják meg a hangját, és engedelmeskedjenek hívásának!



Isten szól hozzád is, utat mutat különböző dolgokon keresztül.

Horog

Érzelmek: Bölcsek | útkeresés, kíváncsiság, öröm, imádat



Sárga/arany papírból kivágott csillagok, két-három forma és méret
Sötétre festett nagy csomagolópapír, vagy A/4-es lap



Pár csillagot felhelyezünk a lapra. Jól nézze meg mindenki! Egy gyereket kiküldünk (vagy hátat fordít), és közben változtatunk a csillagokon valami keveset. Esetleg úgy, hogy valamiféle nehezen kivehető rend jöjjön létre az összevisszaságban, ami egy nagyobb csillag felé mutat (spirál vagy sugár-irányban).

(Minél nagyobbak a gyerekek, annál több csillagot használhatunk, és annál többet változtathatunk az elrendezésen.)

Ha behívtuk a „hunyt” (vagy visszafordulhatott), meg kell mondania, mi változott a csillagok elhelyezkedésén!



Képzeljétek csak el, hogy a bölcsek, akik észrevették a különleges csillagot az égen, mennyire ismerhették a csillagokat, a csillagok állását az égbolton! Rendszeresen figyelték és tanulmányozták, így rögtön észrevették, hogy Isten valami jelet tett az égre. Azt is ki tudták következtetni, hogy egy nagy király született.

2.

Bibliai történet: A napkeleti bölcsek imádják Jézust | 2

Igehely: Máté 2:1–12



Óvodás, kisiskolás



Legyenek a gyerekek figyelmesek, érzékenyek, ha Isten szól! Hallják meg a hangját, és engedelmeskedjenek hívásának!